

ABONAMENTUL
 Pe un an . 24 Cor.
 Pe un jum. . 12 "
 Pe o lună . 2 "
 Nrul de Duminică
 Pe un an . 4 Cor.
 Pentru România și :
 America . . 10 Cor.
 Nrul de zi pentru Ro-
 mania și străinătate pe
 un 40 franci.

TRIBUNA

REDACȚIA
 și ADMINISTRAȚIA
 Miksa utca 2-3.
 —
 INSERTIUNILE
 se primesc la adminis-
 trație.
 Manuscripte nu se înz-
 poiază.
 Telefon pentru oraș și
 comitat 502.

Un act de solidarizare.

Sufletul nostru a tresărit de bucurie, când am înregistrat zilele trecute vestea, că în sânul Asociației medicilor din țară s'a emis părerea de a nu lua parte nici un medic român la al XVI-lea »Congres internațional de medicină« ce se va ține la Budapesta în zilele 29 August până la 4 Septembrie.

Incepând cu acel frumos act de recunoștință pe care l-a săvârșit Liga pentru unitatea culturală a tuturor românilor, când în congresul ei din Galați, anul trecut, a proclamat pe seninul bard dela Miază-noapte, pe marele apărător al neamurilor impilate, Björnson, membru de onoare al ei, și continuând cu entusiastele moțiuni de solidarizare cu suferințele noastre, cetite în meetingurile de protestare organizate pe vremea conflictului austro-sârb, sporesc mereu glaurile de îmbărbătare ce ne vin de peste Carpați, pătrunde din ce în ce mai viu curentul de înviore al conștiințelor ce s'a infiripat în nobilul regat al fraților noștri.

Un curent de înviore și pentru noi, un avânt ce trezește în tot cuprinsul acestor plaiuri înstrăinate mândria răsădită adânc în fondul atavic al sufletului românesc.

Până când înainte interesul fraților noștri din regat pentru luptele desnădăjduite ce purtăm cu regimurile ungurești, se manifesta răsleț și la restimpuri, azi semnele vădesc acolo o tot mai generală și continuă preocupare a spiritelor de durerile noastre.

Asistăm cu adâncă mângâiere la acest

proces de regenerare a conștiinței unității noastre și simțim cum ne sporesc pline de vigoare îndemnul de luptă. Căci desăvârșită conștiința unității noastre, orice lovitură a guvernelor ungurești va străfulgera sentimentele de mândrie și demnitate ale neamului întreg, repercutându-se în tot cuprinsul românesc, — pretutindeni unde există un suflet conștiu de aspirațiile acestui neam, până la Prut și până la mare.

Porunca sentimentelor obștești va tăia drum nou pentru năzuințele acestui neam, căruia destinul i-a rezervat o mare și nobilă misiune culturală, aici în răsăritul Europei.

Stăpâniți de acestea convingeri, medicii din țară au luat deci o atitudine demnă când au hotărât a se abține dela congresul din Budapesta. Nici un alt corp din țară, afară de acela al medicilor — cum a spus d. Babeș — nu e mai bine cunoscut și nu se bucură de o mai mare reputație în străinătate și în adevăr savanți ca d. Babeș, Bucliu, Toma Ionescu, Marinescu, Demostene, N. Manolescu ș. a., sunt apreciați în toată lumea științifică din Europa, așa că cuvântul și hotărârea lor, fără îndoială, va avea un mare răsunet în străinătate.

Pentru a lămuri opinia publică europeană asupra prigonirilor barbare din Ungaria, — întocmai cum a făcut și ziarul nostru vara trecută cu prilejul celor două mari congrese internaționale din Berlin, când a răspândit în mii de exemplare statistica osândelor noastre politice, — ei vor redacta un memoriu în care să se justifice hotărârea luată.

Acest memoriu se va tipări în mai multe mii de exemplare și se va trimite tuturor comitetelor naționale medicale din lume, precum și tuturor medicilor străini, cari s'au înscris la congresul din Budapesta.

Se va arăta că medicii români nu pot lua parte la un congres într'o țară unde frații lor sunt batjocuriți, asupriți, persecutați, — toate acestea dovedite cu acte și documente.

O, și cât belșug de acte și documente le stă medicilor din țară la îndemână. Nu mai departe, decât din osânde croite zilele trecute ziaristilor români, ei ar putea întocmi o listă întreagă de dovezi.

Nu ne amăgim însă cu nădejdi deșarte. Știm prea bine că lecția asta amară ce o vor primi-o asupritorii noștri nu-i va desmetici din furia pornirilor lor barbare. Fără a se simți jigniți măcar în sentimentul lor de rușine, ei vor recurge și cu prilejul nunitului congres la cunoscutul aparat de fraze, minciuni și artificii pentru a seduce pe oaspeții lor, dar adevărul stărilor medievale din Ungaria e prea crud, decât să nu atingă dureros sentimentele lor umanitare.

Va crește mereu golul în jurul asupritorilor noștri, se va vâdi tot mai mult averșiunea Europei față cu despotismul lor asiatic și izolați în cele din urmă cu desăvârșire, în mijlocul Europei, vor simți odată învingând și în sufletele lor porunca legilor etice ale firii și în căința lor târzie, vor înțelege și se vor cutremura de mormanul de păcate ce au îngrămadit în conștiința lor.

Și în vreme ce asupritorii noștri grăbesc

FOIȚA ZIARULUI «TRIBUNA».

Poveștile luni.

De Gh. D. Mugur.

II.

Priveam Reuss-ul cum curge de pe podul morilor din Luzern, — un pod gotic, rămășiță feudală sub coperișul căruia un visător catolic a zugrăvit acu vre-o patru secole niște înfiorătoare dansuri de morți.

Eram singur.

În fie ce trecător era o liniște de năluca. Umbra veacurilor de altădată trecea par'că sub casca de lumină a feodalilor războinici. Eram atât de adâncit cu sufletul în prăpastia vremii trecute, că auziam sunând armura umbrelor ce mi se năluciau.

Dacă morții lui Gaspard Meglinger s'ar fi desprins din icoanele prăfuite ale podului, ași fi sărit în Reuss.

Când ți-e frică cânti. Cântam ceva. Nu știau ce: Un imn cavaleresc, o baladă, Jodeln-ul Alpilor, romanța morții.... Era cântecul pe care 'l aducea Reuss-ul cel întunecat.

Vream să plec, să colind pe uliți, pe alte poduri, în jurul vechilor fântâni din piețe, dar luna polei turnul franciscanilor și lumină vechiul târg din jurul primăriei. Reuss-ul fu ca o panglică de foc.

Palidă, ca o virgină moartă, luna se uită în ochii mei și începu să-mi povestească.

»Ieri seară, spuse ea, când te alintai cu zânele lacului la Musseg sub zidurile aibe ale castelului și le storceai pletele de spumă, mă uitam

peste Meyringen valea cea mai frumoasă din Alpi, plină de flori, de case de lemn, de ruini, de legende, de cântece vechi, de libertate și de fete frumoase. Peneul Alpilor! Acolo sufletul are aripi de vultur. În brațul fiecărui țaran svăcnește o vână de erou, iar ochii fetelor sunt fulgerători ca cântecele lui Ossian.

O vale dintr'un decor de dramă eroică, ca câmpia Ossori a lui Brien Borombe.

O lumină până subț păreții scorburoși ai stâncilor. Apele erau de sticlă. Codrii se poleiseră. În fiecare floare ardeau ca niște nestimate stropi tremurători de rouă.

Liniștea stâncilor adâncă ca tăcerea de dinaintea creațiunii, își lăsase aripa peste ceața de aur a văii. Tăcuse fluierul păstorului și cornul plin de vis al munților. Stătuse și morile și apele dormiau. Numai îngerul iubirii, coborât în căsuțele de lemn ale țaranilor, risipia flori de vis la căpătâiul fecioarelor adormite.

Eu pluteam, senină ca o cugetare eternă, așa cum m'a văzut Musset în »Noaptea de Mai«.

Ca sămburele de foc al vieții ce pălpâi întâi în univers, un vultur semeț, repezit din Faulhorn peste prăpăștiile de lumină, sfâșie văzduhul cu un țipet năpraznic și pică ca o săgeată pe zidul unei ruine năpădită de ierburi înalte.

În ochii lui licăria par'că două vârfuri de săgeți. Aripelile svăcneau. O ghiară și-o încheștase pe inimă și țipa. Un suflet turburat de rege pe care îl obosește uneori înălțimile goale. Par'că îl tăiase acolo, ca un simbol al nemulțămirii pământestii dalta unui maestru sublim.

Lângă zidul pe care își tremura aripa visau câteva capre. Fata care le păscuse dormia alături,

pe o manta de piele. O față frumoasă pe care ai fi crezut-o mai de grabă, o fee, visând între capre, desculță, cu mâna pe toiag, cu o floare de crăiță în păr, cu sânul săltător la izvoarele văii.

O văzusem acolo, de cum mă ridicasem peste ziduri, dar după ce-mi amestecai razele în părul ei de lumină, urmării din ochi o căprioară rănită, o luntre pustie pe Aar, mai o idilă țărănească într'un han din Brienz, plecarea vânătorilor la Iseltwald și vulturul din Faulhorn.

Când regeasca pasăre sbură pe ruinele văii, un șarpe lung de apă învârtit peste brațul păstoritei îi prinsese în dinți sfârscul unei fete și mușca.

În câteva clipite, ucise fata.

Vinele sânuului se scurseseră de sânge și țâța toată era un chiag.

Vulturul ciugulindu-și aripa văzu sub ziduri păstorița și șarpele pântecos licăind cu limba sângele din pieptul fetei. Își strânse ghiarele, roti odată zidurile și bătând nervos din aripi se repezi asupra șarpelui.

Toți vulturii urâsc șerpilor, poate pentru că se târâsc. Dar ce șarpe se uită la sboru! semeț al vulturului!

Cine se țarește nu vrea să vadă sborul celui ce se înalță.

Șarpele amenințat, fluieră din sfârcurile limbei. Își încordă apoi mijlocul și coada și lunecând de sub brațul alb al păstoriței, săltă cătră aripa amenințătoare a vulturului.

Un demon în solzi de șarpe vărsându-și văpaia de ură din suflet asupra unui vultur din slavă.

Pasărea care fu osândită să sfâșie pieptul lui

fatal izolarea deplină a culturii ungurești, atențiunea apusului se va abate mai intensă asupra noastră, reușind să-și facă o idee exactă despre noi, să ne cunoască în toată fragila noastră complexitate, — să ne cunoască ceea ce suntem: un popor cu multe și alese aptitudini culturale.

In jurul expulsării dlui Iorga. Studenții români din Cernăuț au adresat clubului deputaților români din Viena următoarea telegramă:

Domnilor deputați,

Adunarea studenților români (3 Iunie st. n.) dela universitatea din Cernăuți, protestând împotriva expulsării din Bucovina a dlui Iorga, se adresează către d-voastră cu rugămintea să interpeleți în privința aceasta pe aceia, la porunca cărora profesorul Iorga a fost pus în rând cu anarhiștii, închizându-i-se hotarele. Sunt mijloace prea drastice acestea pe care le întrebuințează guvernul pentru păstrarea integrității teritoriului monarhiei, și așteptăm dela d-voastră să faceți ca în cel mai scurt timp această rușine pentru noi, românii din Bucovina, să dispară.

Iată telegrama pe care d. A. C. Cuza, a trimis-o dlui Sava Șomănescu, președintele Ligei Culturale dela întrunirea ce a avut loc în Iași, în ziua de Duminecă 24 Mai:

»Cetățenii din Iași întruniți în sala Pastia pentru a vesteji purtarea autorităților austriace față de membrii Ligei Culturale opriți în excursia lor pioasă la Suceava prin expulsarea profesorului Nicolae Iorga, protestând cu energie în contra acestui act arbitrar, vă roagă să primiți expresiunea entuziastă a devotamentului lor nemărginit.
Președintele întrunirii.

Ministrul de externe și convențiile comerciale cu statele din Balcani. La congresul marilor agricultori unguri ținut Duminecă în Budapesta s'a votat o moțiune, după care congresul a rugat camera deputaților să nu fie pusă la ordinea zilei convenția comercială cu România, până nu vor fi aduse în discuție și convențiile încheiate cu statele balcanice Serbia și Bulgaria. Aceasta spre a evita să se acorde importul unui număr total prea mare de vite.

Un comunicat al ministrului de externe declară însă, că nu s'a hotărât nimic privitor la convenția comercială cu Serbia și Bulgaria. Cât pentru cel din România, știm că el a fost iscălit de reprezentanții celor două state.

Prometeu, sări în ochii lui cu ghiara. Șarpele își strecură capul sub aripă, prinzându-se cu dinții de piept. Vulturul simți atunci ca un cărbune de foc sub coastă, tremură, svâcni cu o încordare de leu și vârind o ghiară în ochii monstrului, îi încheștă gura în cealaltă. Își bătu apoi o aripă peste pantecele lui, îl amorți și-i scobi feasta până la rădăcina ciocului, omorându-l.

Dar, rana îl ardea.

Simțind că flacăra de sub coastă se va sui în sus și-i va mistui inima și viața, se pătrunse ca de-o răsbunare omenească, strânse șarpele în ghiare, desfăcu aripele și sbură cu furie în slava culmilor. Văzduhul se cutremură de țipete... Un luntraș întârziat pe Brienzsee căută pe stele și păstorii de pe Faulhorn tresărind din somn.

Vulturul se înecă în spuma unui nor, îl făcu făcime răsărind din el și din marginea lui aruncă stârvul sfâșiat al șarpelui de colții unei prăpastii fără fund, apoi se duse să moară pe înălțimi.

Toți vulturii mor sus... în lumină, pe culmi!

Câțiva stropi din rană picurară pe Finsteraarhorn strălucind ca niște flori de sânge pe oglinda de lumină a ghețarului.

Ar fi vrut să mistuie cu ochii împărăția Alpilor pe care o stăpânise din sborul lui regal. Sufletul care se duce ar vrea să ducă cu el tot... viața și lumina celorlalți.

Diademele de ghiară ale Alpilor ardeau.

Vulturul își simți aripele muiate, capul ars de flăcări, inima ca un cărbune și pică amețit pe Jungfrau de-asupra unei prăpastii de lumină cu aripa întinsă peste multe. Ghiara i-se strânsese pe inimă.

Situația politică.

Ieri au fost primiți de M. Sa șefii celor mai mari partide ungurești, dnii Kossuth și Andrassy. Audiențele acestea erau așteptate cu multă nerăbdare și se credea, că ele vor da o altă întorsătură crizei. Dar dacă nu ne înșală aparențele, ungurii n'au nici un motiv să se bucure pe urma acestor audiențe. Nici Kossuth și nici Andrassy nu l-au putut convinge pe M. Sa despre trădănia programelor lor, și cei doi șefi se întorc la Budapesta fără să aducă o soluție.

În cercurile politice situația e judecată acum cu mai mult pesimism. Aseară, prin cluburi se afirma într-o formă hotărâtă, că M. Sa ar fi respins toate propunerile dlui Kossuth. Prin urmare, un guvern independent nu se mai poate închipui.

Aseară, în clubul partidului independent, se vorbea, că dacă încurând nu se va găsi o soluție, M. Sa are să dizolve camera.

Audiența dlui Kossuth.

D. Kossuth a fost primit de M. Sa la ora 10 și jumătate. Audiența a ținut o oră și trei sferturi. Ieșind dela palat, d. Kossuth a declarat în fața ziariștilor:

— Despre audiență nu pot spune nimic. M. Sa m'a primit bine, și m'a ascultat cu atențiune până în capăt. Hotăriri nu s'au adus.

Un ziar din Budapesta scrie: Conversația între M. Sa și d. Kossuth a curs în limba franceză. D. Kossuth i-a desfășurat M. Sale un program întreg pentru rezolvirea crizei. A criticat aspru toate celelalte planuri, care se fac în legătură cu un guvern, în fruntea căruia să stea contele Andrassy sau Khuen-Hédervary. D. Kossuth i-a dovedit M. Sale, că între împrejurările actuale orice acțiune trebuie să se sprijinească pe partidul kossuthist, care are majoritatea...

Audiența dlui Andrassy.

Contele Andrassy a fost primit de M. Sa imediat după Kossuth. Audiența a ținut o oră și un sfert. Întrebat de ziariști, d. Andrassy a încunjurat orice răspuns lămurit. A spus numai atâta,

O rană de șarpe. Sunt vipere cari rup din inimă. Șarpele, ca să nu muște, trebuie ucis.

Umbra morții când coboară asupra-ne e mai întunecată decât inima lui Cain, mai neagră decât misterioasa noapte din Corbul lui Poe.

O apă neapă curgea prin albia de lumină a ochilor lui. Nu vedea nimic... nicăiri...

Se sbătea.

Înălță o aripă peste prăpastie. Vrea să s'acate de raza de lumină a vieții, căci viața e lumină. În ce s'a fost mai adânc înțeles rostul ei, ca în — mehr Licht — cu care s'a răcit buzele lui Goethe.

Și aripa lui nesprijinită de firul de păr al vieții se lăsă iarăși obosită peste ghiara stânței. Ochii i-se'nchise, căscă ciocul și sufletul sbură cald spre porțile cerului să ducă Celui Atotstăpânitor: eterna ură a celor ce mor...

Și totuși e ciudat — adăogă luna — urâm pe cel ce ne ia viața, când noi am luat-o trăind la atâtea alte ființe pământeste.

De ce cerem numai cerului să nu greșească? Au creațiunea însăși nu-i o greșeală?...

Și încrețind asupra-mi fruntea palidă de filosof bătrân, sta să-i răspund, dar un vâl de nori înălțat din fund de ape, de brațe nevăzute acoperi luna și Aarul întunecându-se fugii de pe podul de lemn în turnul meu din piața Sfântului Leodegar.

Noaptea, Lacul Celor Patru Cantoane fu bătut de furtună.

că M. Sa i-a ascultat propunerile cu privire la rezolvirea crizei, și că M. Sa încă nu și-a spus ultimul cuvânt.

Se comentează viu faptul, că dd. Kossuth și Andrassy nici înainte nici după audiență n'au avut consfătuiri. Chiar și până la Viena ei n'au călătorit împreună. În palatul unguresc, unde trăsese amândoi, nu s'au întâlnit de loc. Înstrăinarea asta între cei doi colegi de minister lasă multe bănueli. Se crede, că între Andrassy și Kossuth s'au ivit neînțelegeri grave...

Rezultatul audiențelor.

În jurul acestor două audiențe însemnate se fac multe combinații. Lăsăm să urmeze acum câteva voci de presă:

Semioficiosul »Bud. Tud.« scrie: Audiențele de ieri au avut un caracter pur informativ. În situația politică nu s'a făcut nici o schimbare. O hotărâre nu se va aduce decât poate după audiența dlui Wekerle.

Magyar Hirlap«, ziarul dlui Andrassy: În urma audiențelor de azi suntem siguri, că partidul independent nu va primi puterea. Cheia situației trebuie să se caute în altă parte.

»A Nap«: M. Sa va chema cât de curând și pe d. Wekerle în audiență. Omul de încredere al Coroanei e tot d. Wekerle. — Criza actuală, după toate aparențele se va întinde încă mult. Se poate, că până la toamnă conducerea afacerilor i-se va încredința unui guvern de tranziție, care poate să fie numit în câteva zile...

Un ziar creștin-social din Viena: Noi mai mult simpatizăm cu planul lui Kossuth, decât cu al lui Andrassy, care umblă pe cărări ascunse. Altfel, suntem informați, că M. Sa n-a primit nici propunerile lui Kossuth, nici ale lui Andrassy, cum nu primise mai înainte nici ale lui Wekerle. Ministrul de externe baronul Aehrenthal va pleca la 14 Iunie în concediu. Dacă până atunci nu se va găsi o soluție, criza ungurească se va întinde până la toamnă, căci fără de ministrul de externe nu se poate face nimic...

Disolvarea camerei?

Cu ocazia audienței Impăratul i-a declarat foarte hotărât dlui Kossuth, că nu poate numi un cabinet curat independent. Vestea asta s'a răspândit ca fulgerul în toate părțile, și în clubul partidului independent ea a produs senzație. Câțiva deputați l-au rugat pe d. Justh să convoace camera, și în felul acesta să se manifesteze împotriva coroanei. D. Justh a răspuns, că în chestia aceasta nu poate hotărâ singur, ci va trebui să ceară și sfatul ministrului Kossuth.

Zvonul acesta despre convocarea camerei este acum viu debătut prin toate ziarele ungurești. Ele susțin, că nu este alt mod de a dovedi coroanei puterea partidului independent și îndreptățirea cererilor lui. Pe de altă parte, ziarele liberale afirmă — din izvor bine informat — că dacă d. Justh va convoca pe deputați, fără învoirea M. Sale, și va provoca hotărâri, coroana e hotărâtă să disolve camera.

»Pesti Napló« scrie, că Impăratul va mai face o încercare cu programul dlui Wekerle. Dacă partidul independent va sprijini acest program, Wekerle va fi încredințat din nou cu formarea unui cabinet de coaliție. Dacă independenții se vor împotrivi, ministru președinte va fi numit d. Andrassy care va lua lupta pe față cu majoritatea și va orându-i alegeri noi. Firește la toamnă.

Un articol în »Reichspost«.

Ziarul »Reichspost« are un articol de fond despre criza ungurească pe care-l primește dela un om politic de seamă din Ungaria. Spune că nici cinci-zeci de deputați nu sunt în camera de azi cari să primească fără rezerve votul univer-

sal, căci partidele ungurești nu-l vor. Ele au fost însă silite să-l primească, în textul pactului, căci nu era cu puțință ca reprezentanții poporului să refuze înlinderea dreptului de vot cerut de coroană. Pentru aceea s'a născut proiectul d-lui Andrassy. Totuși el este atât de monstruos încât nici kossuthiștii n'au vrut să-l adopte, astfel căderea lui și a coaliției devenise inexorabilă.

Atunci s'a alergat la un nou mijloc spre a evita izbucnirea crizei pe tema asta: ea a fost provocată pe chestia băncii care e o lozincă populară și garantează popularitatea. Șefii politicii ungurești acuză coroana și Austria în fața alegătorilor unguri pentru criză, spunând că ele stau în calea dorințelor ungurești. Cauza ei adevărată e însă că guvernul și coaliția nu vor să se execute, nu vor să introducă votul universal. Pe o clipă criza se poate trăgăni. La toamnă însă ea poate deveni primejdioasă. Atunci delegațiile se vor întruni și kossuthiștii ar putea trânti pe d. Aehrenthal, refuzând necesitățile statului și monarhiei, apoi provocă d. starea de ex-lex.

O singură soluțiune e cu puțință. Să se dea puterea acelor bărbați cari nu sunt compromiși, nefăcând parte din coaliție și garantează votul universal și alegerile chiar contra kossuthiștilor. Altcum toamna va aduce încurcături fără capăt.

Fruntașii români din Viena la M. Sa împăratul.

— Relație specială. —

Viena, 7 Iunie.

Românii din Viena voină a-și vedea cât mai repede împlinit visul lor: ridicarea unei biserici românești în Viena, au exmis din sînul lor o deputațiune compusă din dnii: general Alexandru Lupu președinte, Dr. S. Ciurcu vicepreședinte și Dr. Onciul deputat în camera austriacă, cari să prezinte Maiestății Sale împăratului, dorința românilor. Bătrânul monarch i-a primit foarte afabil, convorbind timp mai îndelungat cu fruntașii români, asigurându-i totodată de grația Sa prea înaltă.

Sperăm deci că în curând vom vedea ridicându-se frumoasa biserică românească și va consolida tot mai puternic relațiunile dintre români de pretutindena.

Subt conducerea neobosită a dlui general Alexandru Lupu și dr. Popoviciu, numărul meseriașilor români din Viena sporește pe zi ce merge. Pentru a-i atrage tot mai mult spre o interesare mai intensivă față de tot ce e românesc, la inițiativa dlui dr. L. Popoviciu în fiecare lună li-se țin diferite conferințe practice, cari sunt ascultate cu atențiune din partea celor prezenți. Se recitează diferite poezii din Coșbuc, Goga etc.

Cu încetul sperăm să formăm o colonie puternică românească în Viena. În privința aceasta am putea vedea cât de frumos se manifestă colonia italiană, iar cehii acuși vor avea și un teatru în Viena.

De conducători harnici avem lipsă, căci atunci toate le putem învinge.

Cei buni cu D-zeu înainte.

Din România.

Suveranii la Sinaia. M. S. Regele pleacă din București azi Miercuri, la orele 2, cu un tren special, la Sinaia. Suveranul se va întâlni în gara Kitila cu M. S. Regina care va sosi din

Constanța. La orele 5 Maiestățile lor vor sosi la Sinaia, unde vor lua reședința de vară.

A. S. R. Principesa Maria, însoțită de Augustii săi copii, își va lua reședința de vară, în primele zile ale lunii Iunie, în castelul Peleşor dela Sinaia. A. S. R. Principele Ferdinand, reținut de examenele de maior în arma cavaleriei, nu se va duce la Sinaia decât câteva zile mai târziu.

Coloniile școlare. Ministerul instrucțiunii publice a cerut directorilor școalelor de comerț și meserii să-i înainteze până la 5 Iunie c. o listă de elevii meritoși și cari au nevoie să fie trimiși la sanatoriu din Predeal.

Comitetul pentru organizarea serbărilor ce se vor da la 30 și 31 c. în folosul coloniilor școlare la arenele romane, se va întruni mâine, Miercuri la minister.

Teatrale. D. director general al teatrelor a pregătit un foarte lung raport asupra Teatrului Național în cursul anului 1908—1909, arătând situația teatrului, activitatea și intențiunile direcțiunii. El va fi tipărit pentru ca cei cari se interesează de prima noastră scenă să aibă o iconă adevărată despre starea lucrurilor și despre modul cum e actualmente condus Teatrul Național.

Românii față de criza politică din Ungaria.

Articolul, pe care-l lăsăm să urmeze a apărut în »Noua Revistă Română« a dlui Rădulescu-Mortru. Il reproducem și pentru unele aprecieri drepte, dar mai ales pentru felul interesant, cum judecă un român de dincolo stările dela noi. Constatăm cu bucurie, că în timpul din urmă se sporește și în România numărul scriitorilor, cari se ocupă serios de chestia arbelenescă. Printre aceștia socotim și pe d. Cosăcescu, al cărui articol ne face acum o plăcere să-l publicăm în întregime:

Ziarele de peste munți ne aduc zilnic știri de consfătuirile pe cari împăratul le-a avut cu fruntașii politici unguri. M. Sa a binevoit a se interesa să aflu părerile fiecăruia din acești fruntași. În dorința de a da o soluție și echitabilă și durabilă actualei crize, a ascultat pe fiecare cu răbdare. Iar pentru a înlesni contactul cu acești fruntași politici, M. Sa a venit chiar în capitala Ungariei, unde a stat mai multe zile.

E frumos și e perfect constituțional. Dar ceea ce nu înțelegem, și ceea ce socotim ca nedrept și vexator pentru o mare parte din supușii M. Sale, este că nici unul dintre șefii politici ai naționalităților n'a fost consultat. De ce? Sunt naționalitățile o infimă minoritate? Greșit-au ele cu ceva în contra fidelității și supunerii lor legilor și împăratului? Și așa de ar fi, întrucât ele se manifestă în luptele politice contrar tendințelor maghiarilor, sunt adică factori politici ai crizei actuale, tot trebuiau consultate.

De fapt naționalitățile formează împreună un tot care covârșește cu mult poporul maghiar; ba, mai mult, este faptul că chiar în proporție cu una din naționalități, maghiarii nu se ridică cu mult în număr. Dreptul vechii supremații maghiare, adică dreptul istoric nu se mai poate invoca. În lumea modernă dreptul la viață, este mai mare ca toate drepturile; iar drepturile la supremații, sunt resturi ale unor timpuri barbare cari nu mai pot trăi astăzi.

Pentru imperiu ca și pentru împărat supușii sunt deopotrivă în drepturi și datorii; de aceea ni-se pare foarte curioasă și nelămurită situația ce se creiază naționalităților din regatul ungar. Se poate că M. Sa împăratul socotește starea de fapt, ca stare de drept; ungurii avind conducerea politică de fapt, sunt socotiți ca singurii factori politici de drept; iar naționalitățile rămân a-și valora drepturile lor în interior față de ce le acordă ungurii. Aceasta însemnează aservirea lor ungurilor. Se pare însă că M. Sa împăratului îi este mai ușor de domnit peste un singur neam, și indiferent care, omogenitatea neamurilor este o înlesnire a domniei.

Multă vreme români au crezut în interesul ce le poartă Impăratul și în amintirea evenimentelor dela 48. Atunci însă interesele împăratului erau în concordanță cu cele românești; dar de atunci ele s'au schimbat. Ceea ce rămâne românilor este alianța lor cu celelalte neamuri unite în contra supremației maghiare.

Dar la nevoile ce au români din Ungaria avem noi puțință a-i ajuta? Ce am făcut pentru ei pînă acum și ce putem face?

Mai întii să recunoaștem un adevăr care pare foarte ignorat la noi; anume că multe din năcazurile ce îndură români din Ungaria sunt și din pricina noastră, deși fără voia și fără știința noastră.

În adevăr, faptul existenței noastre ca popor independent, aci în coasta Austriei și în imediat contact cu români din imperiu, a inspirat în totdeauna teamă că aceștia vor gravita în afară spre noi. Desvoltarea unui stat român independent, cu o populație de 6 milioane, în imediata atingere cu cele 3 milioane de români din Ungaria, a putut firește să nască bănuiala, mai cu seamă la curtea împărătească, că simpatia și gândul românilor din imperiu se îndreaptă spre regatul vecin socotit ca al lor, privit ca țara lor. Aceasta a fost desigur judecata ce se făcea și se face încă, la Curtea împărătească; de aceea s'a dat ungurilor mină liberă a face ce vor; de aceea s'a menținut și se menține supremația lor peste celelalte neamuri. Și este o greșală mare; căci dacă naționalitățile din Ungaria: slavi și români, îndreaptă privirile în afară, către frații de sînge, este tocmai din pricina persecuțiilor. Nimeni nu fuge de bine.

Este o teamă zadarnică aceea că noi avem gânduri serioase de cucerirea Transilvaniei. În țara românească se recunoaște astăzi că pentru noi cea mai mare garanție ar fi să avem lângă noi o Austrie federalizată, o Austrie în care neamurile ce o locuiesc să trăiască în bună armonie. Cătră această formă se îndreaptă Austria cu toată opunerea ungurilor; și de o așa putere ne vom putea alătura și noi ca vecini și amici.

La Pesta și Viena se caută și se prețuiește prietenia noastră și folosul ce putem aduce atât economiceste cit și politiceste, dar se continuă nedreptatea și tirania împotriva românilor din imperiu. Procesele de presă se țin lanț și sunt judecate nu de lege ci de dușmani: toți sunt condamnați la pedepse și amenzi. Se fac și se impun legi cari revoltă pe om, legi speciale cu tendința de ai aservi pe calea culturală și chiar pe cea bisericească. Nu e luptă egală, fiindcă unii au puterea, iar ceilalți numai răbdarea și supunerea. Sunt fapte revoltătoare, cum este bunăoară condamnarea d-nei Anuța Vlad, soția distinsului patriot Vlad, fapt unic în lumea întreagă și revoltător. Ce facem însă noi, și ce putem face? Avem vr'un drept a ne amesteca și vr'un mijloc a o face?

Este limpede că Austro-Ungaria are interes să cultive prietenia noastră economică și politică; dar în acelaș timp urmărește complectă asimilare a românilor din Ungaria. În timpul expoziției am avut prilejul a vorbi cu mai mulți unguri, unii cu situații înalte în țara lor; și toți erau de acord în a recunoaște că cele două neamuri: ungurii și români, sunt străine în aceste părți ale Europei și inconjurate de slavi și de germani; că prin urmare sunt avizați a trăi în bună înțelegere a lucra și a strînge mai mult relațiunile dintre noi. Îndată însă ce putem în chestie neamul românesc, nu numai țara românească, le pierd orice prietenie. Nici nu vrea să stea de vorbă, dacă li-se pune cea mai mică condițiune în favoarea românilor din Ungaria. Acești cetățeni ai Ungariei sunt pentru ei condamnați a pieri ca neam românesc, și nu ne da voie nici să discutăm.

Prin urmare n' avem nimic de așteptat dela bunăvoința maghiarilor, nimic dela prietenia împăratului; dar avem puțință a pune condiții și a lucra la noi în țară. Cine are interes de noi, cine caută prietenia noastră, trebuie să ne facă concesii cari să satisfacă interesele noastre și materiale și politice. La noi acasă putem interveni; dar pentru asta trebuie să avem curajul și educația cetățenească: trebuie să știm susține și impune chiar guvernelor noastre linia de purtare față de vecini.

Este însă la noi o indiferență orientală; o becisnicie de inconștienți. Cele mai revoltătoare nedreptăți trec neobservate; abia se ridică câteva glasuri de protestare din partea unui număr restrîns de oameni cu inimă și cu minte; restul este masă inertă, căreia trebuie să-i facem educația dreptului și datoriei sale, educația solidarității de neam. Să se scrie continuu, să se vorbească continuu; iată ce avem de făcut pentru cei mulți.

Dacă ne întorcem la cei puțini, la oamenii noștri politici, găsim un fel de diplomație care frizează lășitate; căci ei suferă fără să protesteze nu numai ne-

Dacă târguiți din articolele anunțate în ziarul nostru, vă rugăm ca la comandă să amintiți unde ați cedit aceste anunțuri.

dreptățile ce se fac românilor din imperiul austro-ungar, dar necuviințele și vexațiunile ce ni-se fac nouă. Așa bunăoară toate gazetele, revistele și orice fel de scrieri ale noastre sunt oprite a intra în Transilvania; nouă ni-s'a tăiat de mai mulți ani orice legătură culturală cu cei din Austro-Ungaria; orice schimb de idei cu ei. Nici într-o țară din lume, afară poate de Rusia, nu mai există o asemenea măsură barbară.

Și câte mijloace nu încercau gazetele și revistele noastre pentru a putea pătrunde la cei citiva abonați din Transilvania?

Nu este aceasta o măsură vexatoare contra căreia avem dreptul a protesta? Nimeni n'a suflat un cuvânt; iar cărțile și revistele ungurești invadează orașele noastre în cea mai mare libertate. În fiecare cartier al Bucureștiului s'a ridicat câte o școală ungurească, unde se învață ce ungurii vor și în ce limbă vor. În fiecare zi trec pe lângă o școală din cartierul meu și auzind pe copii vorbind ungurește mă gândesc la siluirile ce se fac școlilor din Transilvania, în scopul de a goni limba românească și a o înlocui cu cea maghiară.

Să recunoaștem dar că vrem să răspundem cu suferință la impunere.

Avem în fața noastră un popor dușmănos pe care trebuie să-l silim a se purta cu noi în chip civilizată. Trebuie să ne impunem pentru a fi respectați și pentru aceasta avem destule mijloace ce sunt în puterea noastră; nu înțelegem întruniri sgomotoase cari să se termine cu spargerile de geamuri sau de capete. Să luăm exemplul dela turci cari au boicotat mărfurile austriace pînă i-au silit pe austriaci să se înțelcagă cu binele. Putem impune guvernelor noastre o linie de conduită mai energică și mai demnă. Iată ce putem face în sprijinul românilor din Ungaria și ce avem dreptul a face aci la noi acasă. N. Cosăcescu.

O ședință importantă în camera austriacă.

Ieri în camera austriacă a fost o ședință foarte interesantă. După o lungă discuție, s'a votat asupra propunerii deputatului slovean Sustersic, care propusese ca guvernul austriac să nu aprobe proiectul de constituție bosniacă pînă când nu se va lua băncii agrare bosniace, înființate cu capitaluri ungurești, dreptul de rescumpărare al cmeților (foștilor iobagi) bosniaci. În fond propunerea asta era însă îndreptată împotriva guvernului încât votarea asupra ei era în acelaș timp un vot de încredere sau neîncredere pentru guvern. Cele două partide, cel opozant și cel guvernamental, erau aproape egale și nici miniștrii nu știau dacă vor avea majoritate sau nu.

Era o opintire din amândouă părțile căci amândouă taberele adunaseră cât mai mulți deputați la vot. Intr'una din bănci ședea un deputat ceh cu mâna fracturată și cu capul bandajat, aștepta votul. Nesiguranța era și mai chinuitoare prin faptul că se ceruse votul nominal, un procedeu lung și plicticos. Nimeni nu putea prezice rezultatul și se credea chiar că va fi paritate de voturi și președintele d. Pattai va decide cu votul său.

În sfârșit se proclamă rezultatul. Propunerea d-lui Sustersic a întrunit 237 iar contra ei, deci pentru guvern au votat 242 de deputați, deci *un plus de 5 voturi pentru guvern*. Majoritatea asta s'a obținut însă numai prin faptul că au votat pînă și miniștrii *Bilinski, Weisskirchner, Schreiner, Dulemba și Zaczek* și chiar și președintele d. Pattai. Ministrul Zaczek și-a dat demisia dinainte de ședință încă, dar conaționalii săi cehi cari îl reprezintă în cameră îl condamnă și l-au *insultat* pentru atitudinea sa guvernamentală.

Răvașe din Craiova.

Veteranii olteni. — Olimpicele românești. — Filantropism. — Premii. — Protestări și greve. — Jidovisme.

— Dela corespondentul nostru. —

Craiova, 21 Mai 1909.

Sămăniile veterani — ce sunet trist, dar plin de adevăr revoltător; mai mulți totuși nu se va spune — iarăș ne dau un sfat bătrân și plin de înțelepciune: *sărman popor nu-ți uita trecutul!*

Și când noi ne desfățam vrăjiți de luna rozelor, ei bătrânii năcăjiți, cu fruntea ninsă și suflul amărît despicau încă odată valurile liniștitei Dunări și cu o liniște religioasă, turburată doar de fâlfăilele tănărului popor bulgar, se îndreptau spre cimitirul în care zac cei duși întru apărarea patriei. Lacrimi! Dar cum de mai puteți avea?

Cetatea e în serbare. Fanfarele răsună vesele, stindardele fâlfăie în adierea blândă, mulțimea pășește rar și mulțumită, înveșmântată în haină alta de aceea de toate zilele, pe care și-a lăsat-o acasă cu grijele și supărările ei.

Cerul numai găsește că bucuria burghezilor ar fi prea neînsemnată alături de rugăciunile ferbinți ale țaranului, ce caută trist și nemângăiat cătră depărtările ce prind a se posomori sub norii călători. Dar burghezul îndrăzneț din fire, nu se dă în lături, ci grăbește spre a îngroșa masa privitorilor, fericiți de a avea printre ei chiar pe ministrul învățămîntului.

Exercițiile de gimnastică s'au desfășurat mereu și variat, cu o abilitate și o eleganță de artist. Admirația și entuziasmul nu lipsesc. Oaspeții sunt încântați de manifestarea frumoasă ce li se face, încredințați că li-s'a înțeles rostul ce pot avea în educația neamului.

Dar entuziasmul e în marea lui, când oficialitatea clasifică și răsplătește. Craiovenii dela soc. »Viitorul« sunt încă odată triumfători și cetatea îi sărbătorește.

Românul ridicat din coliba sărăcăcioasă, în care s'a plămădit un neam năcăjit, deși aspira mereu cătră soare, gândul curat și cinstit nu și l-a îndepărtat dela sărmanul lui frate, care n'a putut pași mai departe peste pragu-i sărăcăcios. Iar așa dărnicie vrednică de epitetul românească, se da în vileag. Dr. Ilie Marinescu va ridica un mare azil-școlar și gândește la un spital ridicat și pus sub pârinteasca sa îngrijire, iar senatorul Ioan Pleșea va înzestra comuna Cetate tot cu un asemenea spital.

Cu lacrimile sincere de recunoștință ale obiditului țaran român unim și noi admirația noastră profundă.

Se pare că e mai dulce viața ce blânda poetă olteană petrece în puternica împărăție a tăcerii. Prea-i mare sgomotul afară. Nori negri prea's mulți pe cer.

Oricum fermecătoarele cântece de leagăn ce răsbat când și când prin zăbrele, nu ne pot lăsa nemișcați și, bucurându-ne la vestea ce Academia îi trimite, îndrăsnim să-i spunem poetei noastre blânde:

Cântați! Căci aceasta e menirea voastră!

Cârciumarii protestează! «Apostoli» — așa zicea unul — cer, cârciumei de altfel ca orișice cetățean, libertatea, ba nu, respectul libertății individuale. Mă rog, de ce să nu-și înecă un creștin amărât năcazul în »basamac« — fie și falsificat — mai mult, de ce să nu se înecă chiar pe el? Cine-l oprește? Statul? Ei așa. D'apol constitu-

ția, libertatea individuală, ... dreptatea, ... umanitatea.

Cârciumarii s'apăsați. Cum se poate. Iacă așa. »Opt putregaiuri — astea's miniștrii — năpăstuesc tot atâtea mii de cârciumari.

Dreptate. Și pentru că o aveți, faceți greva — să știe lumea. — Ar fi o grevă sănătoasă. Și cum n'aveți nimic sfânt, de aci ar ieși ceva sfânt!

S'a constatat că tipografia jidovească »Samitca« speculează munca copiilor, aruncă pe drumuri lucrătorii ce și au făcut ucenicia la ea, însă pentru că sunt lucrători, trebuie bine plătiți și corupe copile sărmane. Și asta e jidan în cetățenit. Jidan român și e și bogat tare. Poate, face și politică. Deci nu-i adevărat.

Alex. Sever.

Din Străinătate.

Formidabile înarmări maritime ale Franței. »Echo de Paris« află că consiliul superior al marinei întrunindu se sub preșidenția dlui Fallières, a hotărât să mențină în întregime programul hotărând construirea a 46 cuirasate pînă în 1919 și care vor costa aproximativ trei miliarde.

Inarmările Rusiei. Uzinele statului fac pregătiri pentru construirea a patru noi cuirasate de tipul »Dreadnought«. Spre a se aplana divergențele dintre Dumă și Reichsrat care a votat creditele necesare respinse de Dumă, s'a numit o comisiune mixtă.

Pentru departamentul războiului, s'a votat, pe baza raportului comisiunii financiare, o sumă de 80 milioane.

Stabilirea responsabilităților dela Adana. Oficialul turcesc publică o depeșă din Adana zicând că pînă acum au fost arestați 445 mahometani și 117 nemahometani. Două batalioane și patru baterii din armata macedoniană au plecat la Salonic. Mareșalul Tahir și generalul Tahir, ambii albanezi, au fost condamnați de consiliul de război la degradare și 6 ani detențiune. Sentința a fost sancționată printr'o iradea. Organul cabinetului »Ittihat« află din izvor autentic că poarta are intențiunea să suprimă posturile de consilieri străini pe lângă comisiunea financiară macedoneană. Anglia ar fi primit aceasta.

Măsurile Turciei în cazul când mohamedanii cretani ar fi atacați. Cercetându-se din partea Greciei, șvonurile cu privire la trimiterea de trupe în Creta de cătră Turcia, s'a răspuns că asemenea intențiuni există numai în cazul când mohamedanii cretani ar fi atacați. »Stambulul« publică un interview cu marele vizir care a zis, că nu crede că Grecia ar vrea să anexeze Creta. Turcia nu va permite nici odată să se violeze integritatea teritoriului ei. A dat totdeauna dovadă de iubirea ei de pace și mai dă o atare dovadă chiar acuma negociind cu puterile o soluțiune cât mai bună a chestiunii cretane. Fără a schimba modul de administrațiune autonomă a Cretei, Turcia reclamă drepturile de suveranitate și control.

Rosebery pentru construirea de noi »Dreadnought-uri«. La banchetul dat ieri seara în onoarea delegaților coloniilor la conferința presei imperiului englez, d. Rosebery a ținut un discurs zicând că delegații vor vedea, cu ocaziunea vizitei lor le Spithead, o armată grandioasă și fără pereche dar totuși nesuficientă. Cea mai bună utilizare a acestor forțe este pentru scopuri pacifice și pentru menținerea ei va trebui să construim la »Dreadnought-uri« cât timp ne va rămâne un șiling și un om.

Oratorul a rugat pe delegați să spună locuitorilor coloniilor cum Europa se înarmează neconținut și ce mari sunt greutățile din această pricină asupra micii insule engleze. Oratorul zice

ca nu a fost nici odată vre-o situațiune analogă în Europa, armamentele de războiu sunt enorme și amenințătoare cum nu s'a mai pomenit încă în istoria lumei. D. Rosebery exprimă speranța însă că Anglia va putea ține piept tuturor combinațiilor inchipuibile ale celorlalte puteri, dar vede cu greutate sporirea flotelor; dacă Anglia s'ar obosi, ar avea însă rezerve noi în colonii.

Alegerea comitetului parochial și a deputatului sinodal în Lugoj.

Dumineca trecută comuna bisericească ortodoxă a Lugojului a ținut două sinoade, întâi sinodul extraordinar electoral în vederea alegerii de deputat sinodal și al doilea sinodul ordinar parochial.

Sinodul ordinar a fost deschis prin o cuvântare a protopopului Lugojului d. Dr. Gh. Popovici. D. Gh. Joandrea a dat cetera raportului comisiei de cenzurare a raportului general al comitetului. În cursul discuției s'a dat expresie doliului pentru pierderea lui Coriolan Brediceanu. În locul decedatului, d. Dr. Caius Brediceanu a fost ales membru în comisiunea fundației »Ana Alexandrovici«. Intre alte hotărâri amintim pe aceia de-a-se serba aniversara de 150 de ani dela punerea pietrii fundamentale a marelui biserici din Lugoj. Aniversara va fi în anul 1916. Până atunci se vor face reparații la biserică încât anul serbării o va găsi restaurată.

O altă hotărâre folositoare e înființarea unui registru al familiilor parochienilor care să arate în mod precis starea și mișcarea populației din parochie.

S'a procedat pe urmă la alegerea comitetului parochial. Alegerea comitetului se face astfel, că se aleg 10 membri plugari, 10 meseriași și 10 intelectuali, fiecare grup se alege după propunerea categoriei lor proprii. În conformitate comisiunea de candidare se alcătuiește din trei plugari, trei meseriași și din trei intelectuali. Iată lista comitetului propusă de această comisiune:

Ordinari :

Economi: Vasile Iacob, Ioan Astalaș, Nicolae Andrei, Alexandru Vasile Cuza, Nicolae Bălu, Nicolae Borlovan, Nicolae Sintescu, Traian Rusalin, Iosif I. Cimponeriu, Vichentie I. Cherlea.

Meseriași: Constantin Tuculia, Aurel Iorga, Constantin Stănuică, Pavel Stan, Traian Grozescu, Ioan Micu, Ioan Ruj, Traian Dragoescu, Iosif H. Barbu.

Intelectuali: Titu Hatieg, Dr. Valeriu Branisce, Dr. Ștefan Petrovici, Dr. Gheorghe Dobrin, Dr. Dimitrie Florescu, Dr. Cornel Jurca, Dr. Caius Brediceanu, Alexandru Onae, Nicolae Franț și Ioan Harambașa.

Membru din oficiu: Dr. Gheorghe Popovici.

Suplenți :

Economi: Constantin Duda, Iuliu Iacobescu iun., Gheorghe Rusalin, Iosif Iorga-Asmondia, Gheorghe Bălu.

Meseriași: Constantin Ghiura, Constantin Bogdan, Ioan Dragomir fărăbar, Alexandru Catin și Iosif Catescu.

Intelectuali: Dr. Petru Maier, Isidor Chiriția, Dr. Constantin Ignea, Dr. Nicolae Proșteanu și Traian P. Racz.

Epitropia :

Prim-epitrop: Vasile Dobrin.

Epitropi: Iuliu Vișan, Ioan Frenț, și Ioan Mondir.

Lista întreagă a fost aclamată, afară de primul

epitrop care a avut 70 de voturi față cu 56 întrunite de d. Teodor Crăciun.

După încheierea sinodului ordinar, s'a făcut alegerea de deputat pentru sinodul din Caransebeș în locul decedatului Alexandru Mocioni. D. dr. Ștefan Petrovici a întrunit totalitatea celor 215 voturi.

INFORMAȚIUNI.

ARAD, 9 Iunie n 1909.

— **D-na Vlad** va merge cum am anunțat la Raab (Győr) unde s'a înființat al treilea penitenciar politic (celelalte două sunt cunoscute: Vațul și Seghedinul). Ce dintâi condamnat care va intra în noua temniță e d-na Vlad care-i va face deci safteava. Dânsa ceruse să fie internată la Deva; ministrul nu a hotărât încă.

— **Premiile Academiei Române.** »Neamul românesc« enunță că din premiile »Academiei Române« s'au dat astfel:

2.000 de lei lui »A. Mirea«, deci d-lor Anghel și Iosif. 1.500 d-lui Sandu-Aldea. Câte 500 de lei d-nei Elena Farago și d-lui I. Adam. Alt premiu d-lui I. Ciocârlan. Perfectă dreptate în aceste răsplățiți închee revista.

— **Excursiunea regelui Carol** Cetim în ziarele din București, că M. S. regele Carol însoțit de AA. LL. RR. principele Carol și principesa Maria au făcut o excursiune în automobil dela Sinaia la Buftea unde a fost oaspetele principelui și principesei Barbu Știrbey. Deasemenea M. S. regele împreună cu AA. LL. RR. principesele Elisabeta și Maria a făcut Duminecă după amiază o excursiune cu automobilul la mănăstirea Cernica. Aci, M. S. a fost primit de S. S. arhimandritul Visarion Ionescu, superiorul mănăstirii și toți călugării. Suveranul a vizitat mormintele mitropoliților ce sunt înmormântați aci.

— **O nepoată a principesei Maria a României.** Ziarele din Paris anunță că acolo a avut loc botezul fetei nou născute a AA. LL. II. marelui duce și marea ducesă Cyril a Rusiei. Tinăra ducesă a căpătat numele de Kyra. Se știe că marea ducesă Victoria soția marelui duce Cyril este sora A. S. R. Principesa Maria a României.

— **Rector al universității din Budapesta,** la care atâți studenți români sunt nevoiți a-și face cultura universitară, a fost ales pe anul școlar viitor d. Dr. Sággy Gyula, deputat, unul din oamenii de încredere ai contelui Apponyi. D. Sággy este un bătrân destul de inofensiv, un fel de Moș-Teacă al științei a cărui notă caracteristică sunt sentimentele sale catolice și tichia pe care o poartă la examene și în incinta camerei.

— **Boala lui Björnson.** Prietenul și sprijinitorul asupriților, cunoscutul scriitor norvegian Björnson, se află greu bolnav în băile din Larvik. Fiul său a fost chemat grabnic la patul bolnavului. Trimitem dlui Björnson sincerile noastre urări de grabnică însănătoșire.

— **Un duel în București.** În urma unui conflict între domnii Moroianu, agentul român comercial pentru Germania și Austria și Ion Vulturescu, o ieșire pe teren a avut loc Sâmbătă d. a. scrie »Minerva«. Duelul s'a făcut la grădina Schiesstatt sub conducerea d-lui Horia Rosetti. Arma aleasă a fost floreta. După două reprize d. Moroianu a fost rănit la mâna dreaptă. D. dr. Skupiewsky a pansat pe rănit. Starea d-lui Moroianu nu inspiră, din fericire, nici o temere.

— **Studenții români la Sofia.** Studenții români vor întoarce vizita studenților bulgari, ducându-se să viziteze Sofia. Studenții vor pleca din București în ziua de 24 Iunie a. c. și vor sta la Sofia timp de o săptămână. Studențimea bulgară va face o primire călduroasă studenților români.

— **În amintirea luptei dela Magenta.** Acum se împlinesc 50 de ani, de când s'a dat vestita luptă lângă orașelul Magenta, prin care

s'a pus capăt pentru totdeauna dominațiunii austriace în Lombardia. În amintirea acestei lupte se serbează acum cu deosebită solemnitate în Italia întreagă, și mai ales în Magenta. La aceste serbări se înfrățesc steagurile celor două neamuri înrudite — italienii și francezii — cari și-au unit puterile, ca să scuture jugul străin. În numele guvernului francez s-a prezentat loc. colonelul Jullian, care a rostit următoarea cuvântare, pe câmpul de bătălie, în fața mormintelor, unde se dau astăzi serbările:

»Franța se alătură cu sufletul ei întreg la sărbătorirea luptei dela Magenta, unde au căzut patru mii de soldați francezi. Aici s'au înfrățit inimile italienilor și francezilor, și aceste două neamuri, a căror soartă este strâns legată dela începutul istoriei, și-au vărsat sângele împreună. Soldați din Magenta, luptători bravi, cari acum 50 ani a făcut pământul să tresară de greutatea vitejiei noastre, vă aduc salutul Franței și omagiile armatei franceze. Durmiți în pace! Sângele nostru nu s'a vărsat înzădar. Pe urma voastră a răsărit Italia de azi, puternică și glorioasă...«

— **Alegere de preot.** Ni-se scrie că în comuna Birtin din Bihor a fost ales și întărit preot d. Petru Cipou, unul din cei mai buni și mai harnici învățători din Bihor care a fost până acum în comuna Luncoșoara. Comuna Birtin care-i bătută de multe rele, între ele secta pocăiților, a făcut o alegere bună și nădăjduiește o nouă înflorire prin destoinicul său preot.

— **Doi oameni trăzniți în Botoșani** (România). Duminecă seara o ploaie torențială a căzut asupra orașului și județului. Fritz Seltzer și fiul său, Gustav, împreună cu un har-bagiu, toți în serviciul domnului Jean Ciulei, pe când mergeau spre moșia ace-tuia au fost trăzniți. Harbagiul și Gustav au murit instantaneu; iar Fritz Seltzer și calul dela trăsura au rămas paralizați.

— **Expoziția pictorilor slovaci.** Mai mulți pictori slovaci, dd. Uprka, Frolka, Jurkovic și alții au o expoziție slovacă în Goding lângă granița Ungariei pe teritoriul austriac. La deschiderea expoziției a asistat și d. Seton Watson (Scotus Viator) pe care l'a salutată deputatul Dr. Paul Blaho. Un ziar unguresc manifestă dorința naivă că expoziția asta să fie adusă la Budapesta spre a-i pune în slujba culturii ungurești. Pare-că prin asta i-ar putea maghiariza...

— **Comunicarea d-lui profesor Babeș la Academie.** Academia română a ținut ieri după amiază ședință publică, sub președenția d-lui Anghel Saligny. D. profesor Dr. Babeș a făcut o importantă comunicare: »Observațiuni critice asupra Fagocitozei«.

Promotorul teoriei Fagocitozei este savantul profesor Dr. Metschnikoff din Odesa. Prin această teorie se susține că rolul principal pe care-l joacă în apărarea organismului nostru contra boalelor sunt niște numite fagocite, care în anumite cazuri de îmbolnăvire a organismului, înglobează și distrug microbii producători de boli. Metschnikoff susține că Fagocitoza ar avea importanță considerabilă în viața noastră, spunând că ea este aceea care hotărăște de soarta organismului nostru, așa încât moartea în urmă senilității ar proveni tot datorită fagocitozei: la oameni bătrâni celula nervoasă de exemplu, care e slăbită și degenerată ar fi distrusă de fagocite speciale.

Distinsul membru al Academiei d. Dr. Babeș în urma unor experiențe a demonstrat însă, pînă la evidentă, că baza pe care Metschnikoff își clădește teoria, deși un timp vast de experiențe, totuși este falsă și eronată. În esență, d. profesor Babeș a demonstrat că ceea ce se face prin Fagocitoză în organism nu este o distrucțiune de celule, microbi, etc. ci e ceva cu totul contrar, rezultat din legea fundamentală a vieții, numita lege de regenerare și de reparațiune a organismului. La oameni bătrâni celula fagocită nu vine să distrugă celula nervoasă din creier obosită și slăbită, ci vine ca s'o regenereze și s'o repare. Comunicarea aceasta interesantă pentru lumea științifică, s'a terminat la orele 3.10 p. m.

— **Doamna Stössel a defraudat.** Nevasta generalului Stössel este acuzată că în calitate de prezidentă a filialei »Crucea roșie« din Port-Arthur în timpul războiului ruso-japonez ar fi defraudat patruzeci de mii de ruble. În curând ea va fi arestată.

— **Holera în Petersburg.** Până în ziua de 23 v. s'au constatat în Petersburg 12 noi cazuri de holeră din cari trei urmate de moarte.

ANUNȚ.

O domnișoară inteligentă, cu scrisoare bună află aplicare într-o cancelarie din Arad. Ofertele scrise cu mâna proprie sunt a se trimite la administrația »Tribunei« în Arad.

CZECK R.

SIBIU — NAGYSZEBEN
Grosser Ring 19.

Atelier fotografic

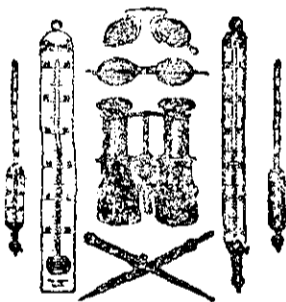
— de primul rang —
aranjat după recerintele
cele mai moderne.

Inmăriri după orice
— icoană veche. —

PETRY ÁRPÁD

orologier și mehanic

Oradea-mare — Nagyvárad, Rákóczi nr. 3.

Recomandă atelierul său bogat de orloage, instrumente optice și de fotografat; ține în magazin cele mai bune orloage, ochelari, ochilane, termometre, barometre, gradator medical pentru căldură și ferbințală, gradator

— pentru spirt și aier, — precum și tot felul de articlii pentru fotografat și primește repararea tuturor lucrărilor ce se țin de branșa aceasta cu prețuri ieftine pe 1. garanță.

Se caută

un tânăr român neînsurat cu diplomă de notar comunal și doresc ca încă în anul acesta să-și ajungă scopul. — Doritorii au a-se adresa la dl Ioan Gliția, notar în Nánhegyes, u. p. Dobrest (Bihar).

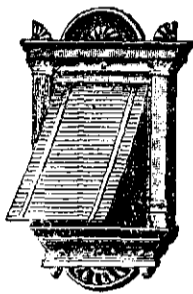
AVIZ!

Din partea unei societăți de asigurare bine acreditate se caută

funcționari voiajori

vârșati în afaceri de asigurare, pentru serviciu extern (aclozitori), cari au relații cu cereuri mai bune, eventual domni solizi, cari doresc să se dedice acestei ocupațiuni. — Oferte cu indicarea pretesiuinilor sunt a se trimite sub inițialele »A. Z. 1000« la administrația acestui ziar.

Fabrică aranj. cu instalație electrică

B. Skrbic
Zagreb

— Ilica Nr. 40 —

recomandă renumitele sale rolete de scândurițe, de lemn și graduate și rolete de fier pentru uși la prăvălii etc., rugând a da mai multă atențiune acestei firme solide.

Catalog de prețuri și prospecte se trimit gratis.

Deschidere de cărciumă!

Aduc la cunoștința on. public, că am preluat

cârciuma

din palatul contelui Nádasdy Szabad-ság-tér 20 în Arad și voi conduce-o singur mai departe. Totdeauna mă voi îngriji de mâncări și beuturi excelente.

Roagă binevoitorul sprijin

Kravár Imre.

Deja s'a deschis

în Arad, Andrassy-tér Nr. 20

(lângă otelul Central)

— — — filiala — — —
primei fabrice de umbrele din Timișoara

unde se pot căpăta cu prețuri foarte moderate umbrele și ploiere foarte simple și elegante acomodată pentru hainele de cele mai diferite colori. Tot aci se mai pot căpăta și procura corsete moderne franceze, cu prețuri moderate, pentru haine „Princesse“.

Roagă binevoitorul sprijin

Merkler Soma.

Cea mai mare fabrică de ceasuri de turn din Ungaria
aranjată cu putere de aburi

BODITSI SANDOR

— turnătorie de clopote și ciasornice de turn, în —

BAJA (BACICA).

Recomandă indeosebi cele mai perfecte : **CIASURI de TURN**

pentru biserici, primării, castele, școli și fabrici, cari cu construcție perfectă nouă de tot și înpre lucrare solidă.

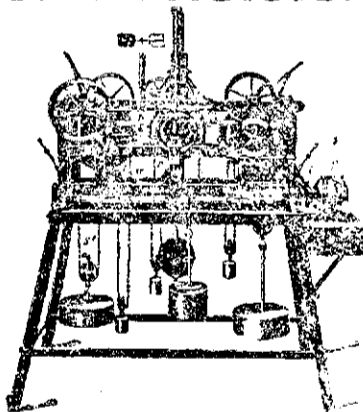
Afară de aceia atrage luarea aminte a onorațiilor preoți

și a on. comitete bisericești asupra **MAREI TURNĂTORII DE CLOPOTE.** Pregătește clopote în

toate mărimile. Se

reînnoiesc și repară clopote vechi; ciasurile de turn pe lângă cheazășie. — Onor.

comitete, plebanile și curatorii primesc avant. de aplăți în rate. BUDGET GRATIS.

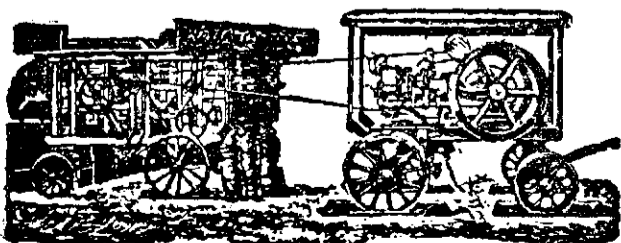

Prima firmă de motoare sudungară.

Schmerek și Szabó

© © Temesvár-Józsefváros, Bonnáz-u. 14. © ©

Recomandă motoare mânate cu ulei brut, benzină și cu gaz de prima calitate, precum și ori-ce articlii tehnici, uleiuri instrumente și mașini. Primește instalație

de mori pentru măcinat. - Atelier de reparat propriu!

Catalog de prețuri se trimite gratuit — și francat. —

S'a deschis

în strada Hunyady

sursă ieftină de cumpărat

unde se capătă: **materii pentru haine bărbătești și femeiești, pânze, șifoane, zefire engleze etc.** cu prețuri foarte ieftine.

Orele de prăvălie: dim. dela 8—12, d. a. dela 2—7.

MAUTNER M.

Katzky Antal

atelier mehanic, magazin de mașini
de cusut, biciclete și gramofone
Temesvár — Belváros
Jenőherczeg-u.

Magazin principal de
gramofone originale, plăci
cu prețuri foarte ieftine.
Reparările se fac cu punctualitate și ieftin.
Telefon comit. 692.

Nr. telef. pentru oraș și comitat 509

BANI

pe moșii și case de închiriat din Arad
cu amortizație de 10—70 ani

după mărimea sumei împrumutate cu 4, 4 $\frac{1}{4}$, 4 $\frac{1}{2}$, 4 $\frac{3}{4}$
și 5%, pe lângă dividendă de mijlocire și amortizație de
interese corespunzătoare până la valoarea cea mai mare.

Spese anticipative nu sunt, la dorință anticipăm spe-
sele de întabulare, convertim datoriile de interese mari.

— Rezolvare grabnică, serviciu prompt. —

SZÜCS F. VILMOS

Representanța pentru mijlocirea de împrumuturi a
Institutului pentru credit fonciar din Sibiu
pe teritoriul comitatului Arad, orașului Arad, comitatului
Bichiș, Gyula, Ciaba.

ARAD, Karolina-uteza 8. (Casa proprie.)
(Lângă filiala Poștei.)

Primesc pe lângă onorar acuzitorii de afaceri abili
și demni de încredere.

Cel dintâiu atelier de pietri monumentale aranjat
cu putere electrică.

GERSTENBREIN TAMÁS ÉS TÁRSA maeștru de monumente
și pietri de cimitir —
Fabricație proprie din marmoră, granit, labrador etc.

Din pietri de mormânt magazina se află în
Kolozsvár, Ferencz József-ut 25.

Cancelaria și magazinul central:

Kolozsvár, Dézsma-u. 21.

Telefon 662.

Filiale: Nagyvárád, Nagyszében, Déva și Bănapatak.

Johann Neditz

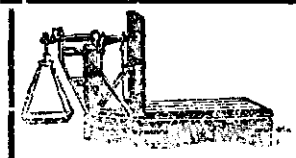

ferar de instrumente, lăcătuș de mașini și mechanic.

Versecz, Barosplatz.

Recomandă onoratului public, fabricatele sale proprii, ca

Biciclete,
Fântâni,

Cântare,
Pumpe,

Stropitoare cu peronosporă, de rechisite.

Conducte de cauciuc, și

Gramofone,

cu prețurile cele mai ieftine.

Repara-
turile, sau
ori-ce co-
mandevor
fi executa-
te cât se
poate de
bine. - - -

Prin reclamă la progres!

☞ c uma a sosit ☞

Untura de pește proaspătă de Norvegia

fară culoare și miros, calitate escelentă.

≡ Prețul unei sticle 2 coroane. ≡

Contra

supărărilor reumatice
este escelentă

Spirtul Reuma

Încercat de atâtea ori cu succes.

≡ Prețul unei sticle 80 fileri. ≡

Se capătă calitatea originală în farmacia lui

Rozsnyai Mátyás

Arad, Szabadság-tér.

Nr. telefon 331.

Nr. telefon 331.